कस्मिन्वास्थानेकेनहेतुनेतिमहाभारतादिधर्मशास्त्राणिकृतवतःपुनरेतत्संहिताकरणे किंकारणमित्यर्थः कुतइतिसार्वविभक्तिकस्तसिः केनप्रव र्त्तितइत्यर्थः कृष्णोव्यासः ॥३॥ यदुक्तंसतुसंश्रावयामासेतितत् शुकस्यव्याख्यानादिकंकथंघटितमितिप्रष्टुं तस्यासंगोदासीनतामाह द्वाभ्याम् त स्येति समदृक्समंब्रह्मपश्यति अतोनिर्विकल्पकःस्वार्थेकःनिरस्तभेदः किंच एकस्मिन्नेवांतः समाप्तिर्यस्याः तथाभूतामतिर्यस्यसः यतःउन्निद्रः मायाशयनादुद्बुद्धः यानिशासर्वभूतानांतस्यांजागर्तिसंयमीतिस्मृतेः अतएवगूढः अप्रकटः मूढइवप्रतीयते ॥ ४ ॥ निर्विकल्पकत्वंप्रपंचयति दृ ष्ट्वेति आत्मजंशुकंप्रव्रजंतमनुगच्छंतमृषिंव्यासमनग्नमपिदृष्ट्वा जलेक्रीडंत्योदेव्यः अप्सरसः ह्रियालज्जयापरिदधुः वस्त्रपरिधानंकृतवत्यः अन ग्नमपीत्यनेनार्थात्तत्सुतोनग्नइत्युक्तम् नग्नस्यपुरतोगच्छतःसुतस्यतुह्रियानपरिदधुःतच्चित्रंवीक्ष्यइयंस्त्रीअयंपुमान्इतिभिदाभेदः तवास्तिविविक्ता

कस्मिन्युगेप्रवृत्तेयंस्थानेवाकेनहेतुना ॥ कुतःसंचोदितःकृष्णःकृतवान्संहितांमुनिः ॥ ३ ॥ तस्यपुत्रोमहायो गीसमदृङ्निर्विकल्पकः ॥ एकांतमतिरुन्निद्रोगूढोमूढइवेयते ॥ ४ ॥ दृष्ट्वानुयांतमृषिमात्मजमप्यनग्नंदेव्यो ह्रियापरिदधुर्नसुतस्यचित्रम् ॥ तद्वीक्ष्यपृच्छतिमुनौजगदुस्तवास्तिस्त्रीपुंभिदानतुसुतस्यविविक्तदृष्टेः ॥ ५ ॥ कथमालक्षितःपौरैःसंप्राप्तःकुरुजांगलान् ॥ उन्मत्तमूकजडवद्विचरन्गजसाह्वये ॥ ६ ॥ कथंवापांडवेयस्य राजर्षेर्मुनिनासह ॥ संवादःसमभूत्तातयत्रैषासात्वतीश्रुतिः ॥ ७ ॥ सगोदोहनमात्रंहिगृहेषुगृहमेधिनाम् ॥ अवेक्षतेमहाभागस्तीर्थीकुर्वंस्तदाश्रमम् ॥ ८ ॥ अभिमन्युसुतंसूतप्राहुर्भागवतोत्तमम् ॥ तस्यजन्ममहाश्च र्यंकर्माणिचगृणीहिनः ॥ ९ ॥

पूतादृष्टिर्यस्य ॥ ५ ॥ एवंभूतोऽसौकथमालक्षितः ज्ञातः कुरवोजांगलाश्चदेशविशेषाः तान्संप्राप्तःततोगजसाह्वयेविचरन् गजेनसहितआह्वयोनामयस्यतस्मिन्हस्तिनापुरेहस्तीनामराजातेननिर्मितत्वात् ॥ ६ ॥ एवंभूतेनमुनिनासह यत्रसंवादेएषासात्वतीभागवतीश्रुतिःसंहिता ॥ ७ ॥ एतद्व्याख्यानंबहुकालावस्थानापेक्षम् तस्यत्वेकत्रावस्थानंदुर्लभमित्याह सइति गोदोहन मात्रंकालंप्रतीक्षते तदपिनभिक्षार्थंकिंतुतेषामाश्रमंगृहंतीर्थीकुर्वन्पवित्रीकुर्वन् ॥ ८ ॥ तस्मादेवंभूतोऽत्रवक्तेत्याश्चर्यंश्रोतुस्तुचरितमतीवाश्चर्यं प्रायोपवेशनंयतः अतःकथयेत्याह अभिमन्युसुतमितिपंचभिः गृणीहिकथय ॥ ९ ॥